

Způsob a kritéria hodnocení profilové části maturitní zkoušky z českého jazyka a literatury pro školní rok 2026/2027 období jarní a podzimní

V souladu s § 24, odst. 1 vyhlášky č. 177/2009 Sb., o bližších podmínkách ukončování vzdělávání ve středních školách maturitní zkouškou, ve znění pozdějších předpisů, vyhláškou č. 232/2020 Sb., o průběhu a vyhodnocování přijímací zkoušky, maturitní zkoušky, závěrečné zkoušky a podrobnostech o pravidlech pro přijímací řízení ve školním roce 2026/2027 navrhuje ředitelka školy kritéria hodnocení zkoušek a dílčích zkoušek profilové části maturitní zkoušky a způsob stanovení výsledného hodnocení maturitní zkoušky pro maturitní zkoušku ve školním roce 2026/2027.

Profilová maturitní zkouška z českého jazyka a literatury se skládá z dílčí zkoušky konané formou písemné práce a ústní zkoušky. Hodnocení každé části zkoušky se zohlední v návrhu výsledného hodnocení. **Hodnocení písemné práce tvoří 40 % a hodnocení ústní zkoušky tvoří 60 % celkového hodnocení zkušebního předmětu.** Žák zkoušku vykoná úspěšně, pokud úspěšně vykoná všechny části dané zkoušky. Pokud žák nevykonal úspěšně některou část zkoušky, opakuje pouze tu část zkoušky, kterou nevykonal úspěšně.

Kritéria hodnocení písemné práce

Časové rozvržení zkoušky

130 min. vlastní zkouška, pokud není navýšení času doporučeno ŠPZ včetně úvodní administrace a výběr tématu

Povolené pomůcky pro intaktní žáky

Pravidla českého pravopisu v tištěné formě

Rozsah práce

Minimální stanovený rozsah je 250 slov.

Horní hranice rozsahu není vymezena.

Předmětem hodnocení je pouze autorský text žáka. Text prokazatelně převzatý z dostupného zdroje se nezapočítává do celkového rozsahu písemné práce, a není tedy předmětem hodnocení. Stejný princip se uplatňuje i v případě, kdy žák doslova opíše výchozí text.

Záznam vytvářeného textu písemné práce z českého jazyka a literatury bude žák zaznamenávat v písemné podobě do připraveného záznamového archu, pokud pedagogicko-psychologická poradna nedoporučí jinou formu zápisu.

Oblasti hodnocení

1. Vytvoření textu podle zadaných kritérií

1A – téma, obsah

1B – komunikační situace, slohový útvar

2. Funkční užití jazykových prostředků

2A – pravopis, tvarosloví a slootovorba

2B – lexikum:

- adekvátnost jazykových prostředků vzhledem ke komunikační situaci / slohového útvaru
- použití pojmenování v odpovídajícím významu
- šíře a pestrost slovní zásoby

3. Syntaktická a kompoziční výstavba textu

3A – větná syntax, textová koheze:

- výstavba větných celků
- odkazování v textu
- prostředky textové návaznosti

3B – nadvětná syntax, koherence textu:

- kompozice textu
- strukturovanost a členění textu
- soudržnost textu
- způsob vedení argumentace

Každá oblast se hodnotí 0-5 body (viz příložená tabulka).

Přílohy ke sdělení Ministerstva školství, mládeže a tělovýchovy
Č. j.: MSM-T-10139/2013-211

ČJL – BODOVÁ ŠKÁLA HODNOCENÍ PÍSEMNÝCH PRACÍ

	0	1	2	3	4	5
1A	Text se nevztahuje k zadanému tématu.	Text se od zadaného tématu podstatně odklání a/nebo je téma zpracováno povrchně.	Text se od zadaného tématu v některých pasážích odklání a/nebo jsou některé textové pasáže povrchní.	Text v zásadě odpovídá zadanému tématu a zároveň je téma zpracováno v zásadě funkčně.	Text odpovídá zadanému tématu a zároveň je téma zpracováno funkčně.	Text plně odpovídá zadanému tématu a zároveň je téma zpracováno plně funkčně.
1B	Text prokazatelně nevykazuje charakteristiky zadaného útvaru a reaguje na jiné vymezení komunikační situace.	Text vykazuje značné nedostatky vzhledem k zadané komunikační situaci a zadanému útvaru.	Text vykazuje nedostatky vzhledem k zadané komunikační situaci a zadanému útvaru.	Text v zásadě odpovídá zadané komunikační situaci a zadanému útvaru.	Text odpovídá zadané komunikační situaci a zadanému útvaru.	Text plně odpovídá zadané komunikační situaci a zadanému útvaru.
2A	- Pravopisné a tvaroslovné chyby se vyskytují ve vysoké míře (10 a více chyb)¹. - Chyby mají zásadní vliv na čtenářský komfort adresáta.	- Pravopisné a tvaroslovné chyby se vyskytují ve větší míře (8-9 chyb). - Chyby mají vliv na čtenářský komfort adresáta.	- Pravopisné a tvaroslovné chyby se vyskytují často (6-7 chyb). - Některé chyby mají vliv na čtenářský komfort adresáta.	- Pravopisné a tvaroslovné chyby se objevují místy (4-5 chyb). - Chyby v zásadě nemají vliv na čtenářský komfort adresáta.	- Pravopisné a tvaroslovné chyby se objevují jen ojediněle (2-3 chyby). - Chyby nemají vliv na čtenářský komfort adresáta.	- Pravopisné a tvaroslovné chyby se téměř nevyskytují (0-1 chyba). - Případné chyby nemají vliv na čtenářský komfort adresáta.
2B	- Slovní zásoba je nemotivovaně chudá až primitivní. - V textu se vyskytují ve vysoké míře výrazy, které jsou nevhodně volené vzhledem k označované skutečnosti. - Volba slov a slovních spojení zásadně narušuje porozumění textu.	- Slovní zásoba je nemotivovaně chudá. - V textu se ve větší míře vyskytují výrazy, které jsou nevhodně volené vzhledem k označované skutečnosti. - Volba slov a slovních spojení narušuje porozumění textu.	- Slovní zásoba je spíše chudá. - V textu se často vyskytují výrazy, které jsou nevhodně volené vzhledem k označované skutečnosti. - Volba slov a slovních spojení občas narušuje porozumění textu.	- Slovní zásoba je vzhledem ke zvolenému zadání postačující, ale nikoli potřebně pestrá a bohatá. - V textu se místy vyskytují výrazy, které jsou nevhodně volené vzhledem k označované skutečnosti. - Volba slov a slovních spojení v zásadě nenarušuje porozumění textu.	- Slovní zásoba je spíše bohatá, rozmanité lexikální prostředky jsou téměř vždy funkční. - V textu se jen ojediněle vyskytne výraz, který je nevhodně volený vzhledem k označované skutečnosti. - Volba slov a slovních spojení nenarušuje porozumění textu.	- Slovní zásoba je motivovaně bohatá, rozmanité lexikální prostředky jsou plně funkční. - V textu se nevyskytují výrazy, které jsou nevhodně volené vzhledem k označované skutečnosti. - Volba slov a slovních spojení nenarušuje porozumění textu.
3A	- Výstavba větných celků je nemotivovaně jednoduchá až primitivní, nebo je ve vysoké míře přetížena. - Nemotivované odchylky od pravidelné větné stavby se v textu vyskytují ve vysoké míře. - Nedostatky mají zásadní vliv na čtenářský komfort adresáta.	- Výstavba větných celků je nemotivovaně jednoduchá, nebo je ve větší míře přetížena. - Nemotivované odchylky od pravidelné větné stavby se v textu vyskytují ve větší míře. - Nedostatky mají vliv na čtenářský komfort adresáta.	- Výstavba větných celků je spíše jednoduchá, nebo přetížena. - Nemotivované odchylky od pravidelné větné stavby se v textu vyskytují občas. - Nedostatky mají občas vliv na čtenářský komfort adresáta.	- Výstavba větných celků je v zásadě promyšlená a syntaktické prostředky jsou vzhledem ke komunikační situaci v zásadě funkční. - Místy se objevují nemotivované odchylky od pravidelné větné stavby. - Nedostatky mají místy vliv na čtenářský komfort adresáta.	- Výstavba větných celků je promyšlená a syntaktické prostředky jsou vzhledem ke komunikační situaci téměř vždy funkční. - Nemotivované odchylky od pravidelné větné stavby se v textu vyskytují jen ojediněle. - Nedostatky nemají vliv na čtenářský komfort adresáta.	- Výstavba větných celků je promyšlená a syntaktické prostředky jsou vzhledem ke komunikační situaci plně funkční. - Nemotivované odchylky od pravidelné větné stavby se v textu nevyskytují. - Čtenářský komfort adresáta není narušován.
3B	- Text je nesoudržný a chaotický. - Členění textu je nelogické. - Text je argumentačně nezvládnutý. - Adresát musí vynaložit velké úsilí, aby se v textu zorientoval, nebo se v textu neorientuje vůbec.	- Kompozice textu je nepřehledná. - V členění textu se ve větší míře vyskytují nedostatky. - Argumentace je ve větší míře nesrozumitelná. - Adresát musí vynaložit úsilí, aby se v textu zorientoval.	- Kompozice textu je spíše nahodilá. - V členění textu se často vyskytují nedostatky. - Argumentace je občas nesrozumitelná. - Organizace textu má vliv na čtenářský komfort adresáta.	- Kompozice textu je v zásadě vyvážená. - Text je až na malé nedostatky vhodně členěn a logicky uspořádán. - Argumentace je v zásadě srozumitelná. - Organizace textu v zásadě nemá vliv na čtenářský komfort adresáta.	- Kompozice textu je promyšlená a vyvážená. - Text je vhodně členěn a logicky uspořádán. - Argumentace je srozumitelná. - Organizace textu nemá vliv na čtenářský komfort adresáta.	- Kompozice textu je precizní. - Text je vhodně členěn a logicky uspořádán. - Argumentace je velmi vespělá. - Organizace textu nemá vliv na čtenářský komfort adresáta.

Kvantifikace chyb se vztahuje pouze ke kritériu 2A. Určený interval uvádí počet tzv. „hrubých“ chyb, dvě „malé“ chyby odpovídají jedné „hrubé“. Případné chyby v bodovém pásmu 4 a 5 bodů nemají závažný charakter, viz metodický materiál.

Vnitřní podmínka pro hodnocení

Pokud je 1. oblast „Vytvoření textu podle zadaných kritérií“ hodnocena 0 body, text už se dále nehodnotí.

Vysvětlení k vnitřní podmínce hodnocení.

Závazně se hodnotí 0 body, pokud text nesplňuje tyto charakteristiky:

- obsah, téma (text nepojednává o zadaném tématu) – tedy nesplňuje kritérium 1A útvar (text prokazatelně nevykazuje charakteristiky daného útvaru, resp. komunikační situace) – tedy nesplňuje kritérium 1B,
- 0 body se hodnotí vždy, i když nastane pouze jedna z uvedených možností,

První bod popisuje situaci, kdy se text vyjadřuje k jinému tématu a nijak se nesnaží reflektovat téma uvedené v zadání písemné práce.

Druhý bod se vztahuje k možnosti, kdy napsaný text ani vzdáleně nesplňuje požadavky na požadovaný útvar nebo komunikační situaci.

Jestliže žák obdrží 0 bodů z kritéria 1A, nebo 1B, je výsledné bodové hodnocení 0.

0 body se také hodnotí v případě, že není splněn minimální požadovaný rozsah.

Převod bodů na známku:

Počet získaných bodů	Výsledné hodnocení
30 – 27 bodů	1
26 – 24 bodů	2
23 – 19 bodů	3
18 – 13 bodů	4
12 bodů a méně	5

Kritéria hodnocení ústní zkoušky

- časová dotace: 20 minut na přípravu (pokud není navýšení času doporučeno ŠPZ), 15 minut zkoušení
- povolené pomůcky: žádné
- školní seznam literárních děl: 78
- žakovský seznam literárních děl: 20
- části pracovního listu:
 - a) název pracovního listu,
 - b) výňatek z uměleckého textu,
 - c) výňatek z neuměleckého textu,
 - d) struktura ústní zkoušky.

Kritéria pro výběr maturitních zadání k ústní zkoušce:

Žák si vybírá 20 literárních děl.

Světová a česká literatura do konce 18. století - min. 2 literární díla.

Světová a česká literatura 19. století - min. 3 literární díla.

Světová literatura 20. a 21. století - min. 4 literární díla.

Česká literatura 20. a 21. století - min. 5 literárních děl.

Minimálně dvěma literárními díly musí být v seznamu žáka zastoupena próza, poezie, drama.

Od jednoho autora si žák smí vybrat pouze 2 díla.

Dílčí zkouška konaná formou ústní ze zkušebního předmětu český jazyk a literatura je hodnocena podle následujících kritérií:

Kritérium	Dílčí část	Oblasti hodnocení	Dílčí body					
CHARAKTERISTIKA UMĚLECKÉHO TEXTU	analýza uměleckého textu	téma a zasazení výňatku	0	1	2			
		téma ukázky	0	1	2			
		motivy z ukázky	0	1	2			
		téma díla	0	1	2			
		čas	0	1	2			
		prostor	0	1	2			
		kompozice	0	1	2			
		literární druh	0	1	2			
		literární žánr	0	1	2			
		útvár	0	1	2			
		vypravěč/lyrický subjekt	0	1	2			
		postavy	0	1	2	3		
		promluvy	0	1	2			
		verš/sloh. post./forma dram.	0	1	2			
		jazykové prostředky	0	1	2	3		
		tropy a figury	0	1	2	3		
	literárněhistorický kontext	směr	0	1	2			
		charakteristika směru	0	1	2	3		
		doba	0	1	2			
		země	0	1	2			
		autor	0	1	2			
		další díla	0	1	2	3		
		další autoři a jejich díla	0	1	2	3	4	
CHARAKTERISTIKA NEUMĚLECKÉHO TEXTU	analýza neuměleckého textu	komunikační situace (autor, adresát)	0	1	2			
		porozumění textu	0	1	2			
		funkční styl	0	1	2			
		slohový postup	0	1	2			
		útvár	0	1	2			
		kompozice	0	1	2			

	jazykové prostředky	0	1	2	3	
Výpověď v souladu s jazykovými normami, jazyková kultura		0	1	2		
Součet						

Maximální dosažitelný počet bodů za celou ústní zkoušku je **70**.

Minimální dosažený počet bodů pro úspěšné složení zkoušky je **30**.

Převod bodů na známku:

Počet získaných bodů	Výsledné hodnocení
70 – 63 bodů	1
62 – 56 bodů	2
55– 46 bodů	3
45 – 30 bodů	4
29 bodů a méně	5

Slovní hodnotící škála:

téma a zasazení výňatku	0 neví	1 s pomocí	2 samostatně		
téma ukázky	0 neví	1 s pomocí	2 samostatně		
motivy z ukázky	0 neví	1 s pomocí	2 samostatně		
téma díla	0 neví	1 s pomocí	2 samostatně		
čas	0 neví	1 s pomocí	2 samostatně		
prostor	0 neví	1 s pomocí	2 samostatně		
kompozice	0 neví	1 s pomocí	2 samostatně		
literární druh	0 neví	1 s pomocí	2 samostatně		
literární žánr	0 neví	1 s pomocí	2 samostatně		
útvár	0 neví	1 s pomocí	2 samostatně		
vypravěč/lyrický subjekt	0 neví	1 s pomocí	2 samostatně		

postavy	0 neví	1 s pomocí	2 samostatně se v postavách orientuje	3 samostatně, detailně charakterizuje	
promluvy	0 neví	1 s pomocí	2 samostatně		
verš/sloh. postup	0 neví	1 s pomocí	2 samostatně		
jazykové prostředky	0 neví	1 vyhledá, nepojmenuje	2 vyhledá, pojmenuje s pomocí	3 vyhledá a pojmenuje samostatně	
tropy a figury	0 neví	1 vyhledá s pomocí, chybuje při určování	2 vyhledá s pomocí, chybuje při určování, s pomocí chybu odstraní	3 vyhledá samostatně a bez chyb	
směr	0 neví	1 s pomocí	2 samostatně		
charakteristika směru	0 neví	1 při charakteristice chybuje, chyby ani s pomocí neodstraní	2 při charakteristice chybuje, chyby s pomocí odstraní	3 charakterizuje samostatně bez chyb	
doba	0 neví	1 s pomocí	2 samostatně		
země	0 neví	1 s pomocí	2 samostatně		
autor	0 neví	1 málo informací, občasné chyby	2 detailní znalost, bez chyb		
další díla	0 neví	1 s pomocí vyjmenuje další díla, ale necharakterizuje je	2 s pomocí vyjmenuje další díla a charakterizuje je	3 samostatně a bez chyb vyjmenuje další díla a charakterizuje je	
další autoři a jejich díla	0 neví	1 s pomocí vyjmenuje další	2 s pomocí vyjmenuje další	3 samostatně vyjmenuje další autory a	4 samostatně a bez chyb vyjmenuje

		autory, ale jejich díla ne	autory a jejich díla	s pomocí jejich díla	další autory a jejich díla
komunikační situace (autor, adresát)	0 neví	1 s pomocí	2 samostatně		
porozumění textu	0 neví	1 s pomocí	2 samostatně		
funkční styl	0 neví	1 s pomocí	2 samostatně		
slohový postup	0 neví	1 s pomocí	2 samostatně		
útvár	0 neví	1 s pomocí	2 samostatně		
kompozice	0 neví	1 s pomocí	2 samostatně		
jazykové prostředky	0 neví	1 vyhledá, nepojmenuje	2 vyhledá, pojmenuje s pomocí	3 vyhledá a pojmenuje samostatně	
Výpověď v souladu s jazykovými normami, jazyková kultura	0 mluví nesouvisle, krátké věty, jazykové chyby	1 mluví souvisle, jazykové chyby	2 mluví souvisle, spisovně, bez chyb		

Ústí nad Orlicí 11. 9. 2026

Podklady připravily: Mgr. Eva Medunová
Mgr. Veronika Tomanová

Ke schválení zkušební maturitní komisi navrhuje: Mgr. Marie Klementová, ředitelka školy